

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування

Білостоцький технологічний університет (Польща)

Університет прикладних наук (Литва)

Відземський університет прикладних наук (Латвія)

Університет «Aurel Vlaicu» в м. Арад (Румунія)

Міжнародний науково-освітній та навчальний центр (Естонія)

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Кафедра фінансів

Донецький національний університет імені Василя Стуса
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»

Луцький національний технічний університет

Одеський національний економічний університет

РОЗВИТОК ФІНАНСОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ: ЗАГРОЗИ, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

**Матеріали VII Міжнародної науково-практичної
конференції**

27 листопада 2025 р.

Полтава
2025

ЗЕЛЕНІ ТА ІНФРАСТРУКТУРНІ ОБЛІГАЦІЇ: ПОТЕНЦІАЛ ДЛЯ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ

Відновлення країни – трудомісткий, довготривалий процес, який потребує концентрації фінансових ресурсів за принципом багатоканальності. За попередніми даними Швидкої оцінки збитків і потреб (Rapid Damage and Needs Assessment, RDNA4), в найближче десятиріччя для відновлення України необхідно буде залучити 524 млрд дол. [1]. Хочеться окремо виділити, що в секторальному розрізі значні потреби у фінансуванні припадають на транспорт (близько 78 млрд дол. або 15 % від загальної потреби), енергетичний комплекс (близько 68 млрд дол. або 13 % від загальної потреби), сільське господарство (близько 56 млрд дол. або 11 % від загальної потреби), водопостачання та водовідведення (11,3 млрд дол.) та ін. [1].

Враховуючи галузеві потреби, необхідність залучення приватного сектору до фінансування відновлення, важливість врахування Цілей сталого розвитку на усіх етапах прийняття та реалізації плану відбудови України, значний потенціал мають зелені та інфраструктурні облігації, які попри нормативно-правове закріплення так і не демонструються затребуваності з боку учасників фондового ринку України.

На міжнародному фондовому ринку сегмент зелених, соціальних та сталих облігацій (GSS) демонстрував вражаючі темпи росту: за період 2018-2024 рр. обсяги випуску таких облігацій зросли з обсягу 171,2 млрд дол. до 1,05 трлн дол. США, тобто більше ніж у 6 разів [2]. Що демонструє затребуваність даних фінансових активів з боку емітентів та інвесторів.

Спираючись на структуру емісії та торгів на фондовому ринку України, найочевиднішим емітентом зелених та інфраструктурних облігацій буде держава. При чому розміщення облігації необхідно реалізовувати як на внутрішньому, так і зовнішньому ринку. Успішне розміщення таких видів облігацій може відбутися й у органів місцевого самоврядування: територіальне розташування об'єктів відновлення може спонукати мешканців територіальної громади стати активними інвесторами. Масштаб реалізуємих благодійних зборів в Україні може слугувати непрямим свідченням спроможності фізичних та юридичних осіб точково фінансувати територіальні проєкти.

Успішність застосування зелених та інфраструктурних облігацій для відновлення України також залежить від інституційної забезпеченості процесу, подолання інституційних та ринкових бар'єрів, які є притаманними не тільки Україні, але й іншим країнам, що розвиваються.

Література

1. European Union; Nations, United; Ukraine, Government of; World Bank. Ukraine - Fourth Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA4): February 2022 - December 2024 (English). Washington, D.C.: World Bank Group. URL: <http://documents.worldbank.org/curated/en/099022025114040022>.
2. Sustainable Debt Global State of the Market 2024. Climate Bonds Initiative, May 2025. URL: https://www.climatebonds.net/files/documents/publications/Climate-Bonds_Sustainable_Debt_2024_Global-State-of-the-Market_24-Sep-2025.pdf.